EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.12.2014
COM(2014) 743 final

# KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE,

## mis käsitleb komisjonile vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrusele (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta antud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse kasutamist

## 1. Sissejuhatus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta[1] on üks meetmetest, mis võeti vastu pärast finantskriisi turgude usalduse taastamiseks ja investorite kaitse parandamiseks. Määrusega, mida hiljem muudeti 2011.[2] ja 2013.[3] aastal, kehtestati reitinguagentuuridele nõue, et nad peavad olema registreeritud ELi ühtses järelevalveasutuses, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalves (ESMA), või saanud sellelt tegevusloa. Samuti kehtestati reitinguagentuuridele huvide konflikte reguleerivad normid ning läbipaistvuse ja teabe avalikustamise nõuded.

Määrusega (EÜ) nr 1060/2009 (2011. aastal muudetud kujul) on komisjonile antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte:

- selleks, et kehtestada tasud, mida reitinguagentuurid maksavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele (ESMA) registreerimise ja järelevalve eest (artikli 19 lõige 2);
- selleks, et kehtestada menetluseeskirjad trahvide või perioodiliste karistusmaksete määramise pädevuse teostamiseks ESMA poolt (artikli 23e lõige 7);
- kolmanda riigi samaväärsuse kriteeriumide täpsustamiseks või muutmiseks (artikli 5 lõige 6) ning
- määruse (EÜ) nr 1060/2009 lisade muutmiseks (artikkel 37).

## 2. Õiguslik alus

Käesoleva aruande esitamise kohustus on sätestatud määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 38a lõikes 1. Selle sätte kohaselt on komisjonile antud neljaks aastaks alates 1. juunist 2011 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte ja komisjon peab esitama delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt kuus kuud enne nelja-aastase ajavahemiku lõppu.

## 3. Delegeeritud volituste rakendamine

### A) Registreerimis- ja järelevalvetasud

Määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 19 lõike 1 kohaselt võtab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve reitinguagentuuridelt tasu vastavalt kõnealusele määrusele ja komisjoni delegeeritud määrusele. See tasu katab täielikult Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vajalikud kulutused, mis on seotud reitinguagentuuride registreerimise, sertifitseerimise ja järelevalvega, ning kõigi nende kulude hüvitamise, mis pädevatel asutustel võivad tekkida kõnealuse määruse alusel, eelkõige ülesannete delegeerimise tõttu vastavalt määruse (EÜ) nr 1060/2009 artiklile 30.

Vastavalt määruse nr 1060/2009 artikli 19 lõikele 2 võtab komisjon vastu tasusid käsitleva delegeeritud õigusakti, millega määratakse kindlaks eelkõige tasude liigid ja tasude sissenõudmise alused, tasude suurused, nende maksmise kord ja selle, kuidas Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve hüvitab pädevatele asutustele kulud, mida need võivad kanda täites määrusest (EÜ) nr 1060/2009 tulenevaid ülesandeid, eelkõige ülesannete delegeerimise tõttu vastavalt nimetatud määruse artiklile 30. Reitinguagentuurilt võetav tasu katab kõik halduskulud ja on proportsionaalne selle reitinguagentuuri käibega.

[1] ELT L 302, 17.11.2009, lk 1.
[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 513/2011, 11. mai 2011, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta (ELT L 145, 31.5.2011, lk 30).
[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 462/2013, 21. mai 2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta (ELT L 146, 31.5.2011, lk 1).

Euroopa Komisjon taotles 24. veebruaril 2011. aastal Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvelt tehnilist nõustamist, mida ta sai 17. mail 2011. aastal. Tehnilise nõuande koostamise käigus korraldas Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve 14.–27. aprillil 2011 avaliku konsultatsiooni. Nende huvipoolte hulka, kellega komisjon seejärel delegeeritud määruse eelnõu üle konsulteeris, kuulusid ka liikmesriikide eksperdid. Euroopa väärtpaberikomitee eksperdirühma liikmetega konsulteeriti kirjalikus menetluses 2011. aasta novembri lõpus.

Komisjon võttis delegeeritud määruse[4] vastu 7. veebruaril 2012 ning teavitas sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu. 2012. aasta märtsis teatasid Euroopa Parlament ja nõukogu komisjonile, et ei kavatse vastuväiteid esitada. Delegeeritud õigusakt avaldati 28. märtsi 2012. aasta *Euroopa Liidu Teatajas*.

**B) Menetluseeskirjad**

Määruses (EÜ) nr 1060/2009 on sätestatud, millistel juhtudel võtab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve järelevalvenõukogu vastu otsuse, millega määratakse reitinguagentuurile trahv või perioodiline karistusmakse.

Vastavalt artikli 23e lõikele 7 võtab komisjon vastu täiendavad menetluseeskirjad trahvide või perioodiliste karistusmaksete määramise pädevuse teostamiseks, sealhulgas sätted, mis käsitlevad kaitseõigust, ajalisi sätteid ja trahvide või perioodiliste karistusmaksete kogumist ning võtab vastu üksikasjalikud eeskirjad karistuste määramise ja täitmise aegumistähtaegade kohta.

Selle delegeeritud õigusakti koostamise käigus konsulteeris komisjon Euroopa väärtpaberikomitee eksperdirühma liikmetega ja 2012. aasta juunis konsulteeriti nendega kirjalikus menetluses ka delegeeritud määruse eelnõu üle.

Komisjon võttis delegeeritud määruse[5] vastu 12. juulil 2012 ning teavitas sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu. Ei Euroopa Parlament ega nõukogu esitanud ühtegi vastuväidet selleks ettenähtud tähtaja jooksul, samuti ei pikendanud kumbki institutsioon vastuväidete esitamise tähtaega. Delegeeritud õigusakt avaldati 16. oktoobri 2012. aasta *Euroopa Liidu Teatajas*.

**C) Samaväärsuse kriteeriumid**

Selleks et võtta arvesse muutusi finantsturgudel, on komisjonile antud õigus võtta delegeeritud õigusaktide abil meetmeid, et täpsustada ja muuta artikli 5 lõike 6 teises lõigus sätestatud kriteeriume, millele tuginedes tehakse kindlaks, kas kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikku saab pidada määrusega (EÜ) nr 1060/2009 samaväärseks. Muu hulgas peab kolmandate riikide reitinguagentuuride suhtes kohaldama ELis kehtivate nõuetega samaväärseid õiguslikult siduvaid norme[6].

Määruse (EÜ) nr 1060/2009 2013. aasta muudatuses on täpsustatud, milliste määruse (EÜ) nr 1060/2009 sätetega peavad kolmandate riikide õiguslikult siduvad normid samaväärsed olema[7]. Lisaks on määruse (EL) nr 462/2013 artikli 2 teise lõigu punktiga 1 ette nähtud, et teatavaid reitinguagentuuridele 2013. aastal kehtestatud õiguslikke nõudeid hakatakse samaväärsuse kriteeriumide osana kohaldama alles 1. juunist 2018.

[4] Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 272/2012, 7. veebruar 2012, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1060/2009 seoses Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt reitinguagentuuridelt võetavate tasudega, ELT L 90, 28.3.2012, lk 6.
[5] Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 946/2012, 12. juuli 2012, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1060/2009 Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt reitinguagentuuridele trahvide määramise menetluseeskirjadega, sealhulgas kaitseõigust käsitlevate normide ja ajaliste sätetega, ELT L 282, 16.10.2012, lk 23.
[6] Määruse (EL) nr 1060/2009 artikli 5 lõike 6 teise lõigu punkt b.
[7] Määruse (EL) nr 462/2013 artikli 1 lõike 5 punkt a

Eeltoodut arvesse võttes ja kuna komisjon ei ole sellest ajast saadik, kui delegeeritud õigusakti vastuvõtmise volitus 2011. aastal määrusesse (EÜ) nr 1060/2009 lisati,[8] täheldanud finantsturgudel selliseid muutusi, mille tõttu oleks samaväärsuse kriteeriume vaja täpsustada või muuta, ei ole delegeeritud õigusakti siiani vastu võetud.

Komisjon on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1060/2009 artikli 38 lõikega 3 võtnud vastu rakendusotsused, millega tunnistatakse üheksa õiguskorra õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks määruse (EÜ) nr 1060/2009 nõuetega. Need õiguskorrad on: Jaapan[9], Ameerika Ühendriigid[10], Kanada[11], Austraalia[12], Argentina[13], Brasiilia[14], Mehhiko[15], Hongkong[16] ja Singapur[17].

**D) Määruse (EÜ) nr 1060/2009 lisad**

Selleks et võtta arvesse muutusi, sealhulgas rahvusvahelisi muutusi finantsturgudel eelkõige seoses uute finantsinstrumentidega, on määruse (EÜ) nr 1060/2009 artiklis 37 sätestatud, et komisjon võib delegeeritud õigusaktide abil võtta meetmeid lisade, välja arvatud III lisa, muutmiseks.

Pärast seda, kui delegeeritud õigusakti vastuvõtmise volitus 2011. aastal määrusesse (EÜ) nr 1060/2009 lisati,[18] muudeti seda määrust 2013. aastal määrusega (EL) nr 462/2013, mis sisaldas ka muudatusi lisades. Kõigepealt tuleb jälgida, milline on nende normide muutmise mõju finantsturgudele, enne kui hakata kaaluma delegeeritud volituste kasutamist tulevikus.

## 4. Kokkuvõte

Komisjon on kasutanud oma delegeeritud volitusi korrektselt ja õigeaegselt tagamaks, et kehtestatud on vajalikud normid selleks, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve saaks täielikult täita oma ülesandeid reitinguagentuuride järelevalveasutusena ELis.

Komisjon on seisukohal, et tulevikus peaks volituste delegeerimine jätkuma. See oleks eriti asjakohane juhul, kui tulevikus peaks tekkima vajadus muuta komisjoni delegeeritud määrusi, mis käsitlevad tasusid ning trahvide ja perioodiliste karistusmaksete kogumise menetluseeskirju, pärast seda, kui on saadud rohkem kogemusi nende normide kohaldamisel praktikas.

Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul käesolev aruanne teadmiseks võtta.

[8] Määruse (EL) nr 513/2011 artikli 1 lõike 3 punkt e.
[9] Komisjoni otsus, 28. september 2010, millega Jaapani õigus- ja järelevalveraamistik tunnistatakse samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega, ELT L 254, 29.9.2010, lk 46.
[10] Komisjoni rakendusotsus, 5. oktoober 2012, millega tunnistatakse Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega, ELT L 274, 9.10.2012, lk 32.
[11] Komisjoni rakendusotsus, 5. oktoober 2012, millega tunnistatakse Kanada õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega, ELT L 278, 12.10.2012, lk 17.
[12] Komisjoni rakendusotsus, 5. oktoober 2012, millega tunnistatakse Austraalia õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega, ELT L 274, 9.10.2012, lk 30.
[13] Komisjoni rakendusotsus, 28. aprill 2014, millega tunnistatakse Argentina õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega, ELT L 132, 3.5.2014, lk 68.
[14] Komisjoni rakendusotsus, 28. aprill 2014, millega tunnistatakse Brasiilia õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega, ELT L 132, 3.5.2014, lk 65.
[15] Komisjoni rakendusotsus, 28. aprill 2014, millega tunnistatakse Mehhiko õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega, ELT L 132, 3.5.2014, lk 71.
[16] Komisjoni rakendusotsus, 28. aprill 2014, millega tunnistatakse Hongkongi õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega, ELT L 132, 3.5.2014, lk 76.
[17] Komisjoni rakendusotsus, 28. aprill 2014, millega tunnistatakse Singapuri õigus- ja järelevalveraamistik samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1060/2009 (reitinguagentuuride kohta) nõuetega, ELT L 132, 3.5.2014, lk 73.
[18] Määruse (EL) nr 513/2011 artikli 1 lõige 19.